

Dokument z posiedzenia

**B9-0097/2019 }
B9-0098/2019 }
B9-0099/2019 }
B9-0100/2019 } RC1**

18.9.2019

WSPÓLNY PROJEKT REZOLUCJI

złożony zgodnie z art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu

zastępujący tym samym następujące projekty rezolucji:

B9-0097/2019 (PPE)

B9-098/2019 (ECR)

B9-0099/2019 (S&D)

B9-0100/2019 (Renew)

w sprawie znaczenia europejskiej pamięci historycznej dla przyszłości Europy
(2019/2819(RSP))

**Michael Gahler, Andrius Kubilius, Rasa Juknevičienė, Željana Zovko,
David McAllister, Antonio Tajani, Sandra Kalniete, Traian Băsescu,
Radosław Sikorski, Andrzej Halicki, Andrey Kovatchev, Ewa Kopacz,
Lukas Mandl, Alexander Alexandrov Yordanov, Andrea Bocskor, Inese
Vaidere, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Vladimír Bilčík, Ivan
Štefanec, Liudas Mažylis, Loránt Vincze, Arba Kokalar**

w imieniu grupy PPE

Kati Piri, Isabel Santos, Sven Mikser, Marina Kaljurand

w imieniu grupy S&D

**Michal Šimečka, Frédérique Ries, Ramona Strugariu, Katalin Cseh,
Ondřej Kovařík, Vlad-Marius Botoș, Izaskun Bilbao Barandica, Jan-
Christoph Oetjen, Sheila Ritchie, Olivier Chastel, Petras Auštrevičius**

w imieniu grupy Renew Europe

**Ryszard Antoni Legutko, Anna Fotyga, Tomasz Piotr Poręba, Dace
Melbārde, Witold Jan Waszczykowski, Ryszard Czarnecki, Jadwiga**

RC\1189056PL.docx

PE637.835v01-00 }
PE637.836v01-00 }
PE637.837v01-00 }
PE637.838v01-00 } RC1

**Wiśniewska, Bogdan Rzońca, Anna Zalewska, Jacek Saryusz-Wolski,
Grzegorz Tobiszowski, Joanna Kopcińska, Elżbieta Rafalska, Joachim
Stanisław Brudziński, Beata Szydło, Beata Mazurek, Andżelika Anna
Możdżanowska, Beata Kempa, Patryk Jaki, Charlie Weimers**
w imieniu grupy ECR

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie znaczenia europejskiej pamięci historycznej dla przyszłości Europy (2019/2819(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając uniwersalne zasady praw człowieka i podstawowe zasady Unii Europejskiej jako wspólnoty wartości,
- uwzględniając oświadczenie pierwszego wiceprzewodniczącego Komisji F. Timmermansa i komisarz V. Jourovej z dnia 22 sierpnia 2019 r. wydane w przededniu Europejskiego Dnia Pamięci Ofiar Wszystkich Reżimów Totalitarnych i Autorytarnych,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych, przyjętą dnia 10 grudnia 1948 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sześćdziesiątej rocznicy zakończenia II Wojny Światowej 8 maja 1945 r.¹,
- uwzględniając rezolucję nr 1481 Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy z dnia 26 stycznia 2006 r. w sprawie konieczności międzynarodowego potępienia zbrodni totalitarnych reżimów komunistycznych,
- uwzględniając decyzję ramową Rady 2008/913/WSiSW z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie zwalczania pewnych form i przejawów rasizmu i ksenofobii za pomocą środków prawnokarnych²,
- uwzględniając deklarację w sprawie europejskiego sumienia i komunizmu, przyjętą w Pradze w dniu 3 czerwca 2008 r.,
- uwzględniając swoją deklarację w sprawie ogłoszenia dnia 23 sierpnia Europejskim Dniem Pamięci Ofiar Stalinizmu i Nazizmu, przyjętą w dniu 23 września 2008 r.³,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 2 kwietnia 2009 r. w sprawie świadomości europejskiej i totalitaryzmu⁴,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 22 grudnia 2010 r. w sprawie pamięci o zbrodniach popełnionych przez reżimy totalitarne w Europie (COM(2010)0783),
- uwzględniając konkluzje Rady ze szczytu w dniach 9–10 czerwca 2011 r. w sprawie pamięci o zbrodniach popełnionych przez reżimy totalitarne w Europie,
- uwzględniając deklarację warszawską przyjętą 23 sierpnia 2011 r. z okazji Europejskiego Dnia Pamięci Ofiar Reżimów Totalitarnych,
- uwzględniając wspólne oświadczenie przedstawicieli rządów państw członkowskich UE

¹ Dz.U. C 92 E z 20.4.2006, s. 392.

² Dz.U. L 328 z 6.12.2008, s. 55.

³ Dz.U. C 8 E z 14.1.2010, s. 57.

⁴ Dz.U. C 137 E z 27.5.2010, s. 25.

z dnia 23 sierpnia 2018 r. w sprawie upamiętnienia ofiar komunizmu,

- uwzględniając swoją przełomową rezolucję w sprawie sytuacji w Estonii, na Łotwie i na Litwie przyjętą dnia 13 stycznia 1983 r. w odpowiedzi na Apel Bałtycki wystosowany przez 45 obywateli tych krajów,
 - uwzględniając rezolucje i deklaracje w sprawie zbrodni totalitarnych reżimów komunistycznych przyjęte przez kilka parlamentów krajowych,
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w tym roku mija 80 lat od wybuchu drugiej wojny światowej, która przysporzyła ludziom cierpień na niewyobrażalną dotąd skalę i doprowadziła do kilkudziesięcioletniej okupacji europejskich krajów;
- B. mając na uwadze, że 80 lat temu w dniu 23 sierpnia 1939 r. Związek Radziecki i nazistowskie Niemcy podpisały pakt o nieagresji, znany jako pakt Ribbentrop-Mołotow, oraz załączony do niego tajny protokół dodatkowy, w którym oba totalitarne reżimy podzieliły Europę i terytoria niezależnych państw na swoje strefy interesów, co przyczyniło się do wybuchu drugiej wojny światowej;
- C. mając na uwadze, że wskutek paktu Ribbentrop-Mołotow, po którym w dniu 28 września 1939 r. podpisano Traktat o granicach i przyjaźni między III Rzeszą a ZSRR, Polska została zaatakowana przez Hitlera, a dwa tygodnie później przez Stalina, co oznaczało utratę niepodległości i bezprecedensową tragedię Polaków; mając na uwadze, że następnie Związek Radziecki dnia 30 listopada 1939 r. rozpoczął agresywną wojnę z Finlandią, a w czerwcu 1940 r. zajął część Rumunii – terytoria, które nigdy nie zostały zwrócone – oraz zaanektował niepodległe republiki – Litwę, Łotwę i Estonię;
- D. mając na uwadze, że po klęsce nazistowskiego reżimu i zakończeniu drugiej wojny światowej niektóre państwa europejskie mogły przystąpić do odbudowy i rozpocząć proces pojednania, natomiast inne przez pół wieku pozostały dyktaturami – niektóre bezpośrednio pod okupacją sowiecką lub w sowieckiej strefie wpływów – i wciąż były pozbawione wolności, suwerenności, godności, praw człowieka i możliwości rozwoju społeczno-gospodarczego;
- E. mając na uwadze, że podczas gdy zbrodnie nazistowskiego reżimu zbadano w procesach norymberskich, a ich sprawców ukarano, wciąż istnieje pilna potrzeba rozpowszechniania wiedzy na temat zbrodni stalinizmu i innych dyktatur oraz przeprowadzenia moralnej oceny i prawnych dochodzeń w sprawie tych zbrodni;
- F. mając na uwadze, że w niektórych państwach członkowskich komunistyczna i nazistowska ideologia są prawnie zakazane;
- G. mając na uwadze, że integracja europejska od samego początku stanowiła odpowiedź na cierpienia zadane w wyniku dwóch wojen światowych oraz nazistowskiej tyranii, która doprowadziła do Holocaustu, oraz na rozprzestrzenianie się totalitarnych i niedemokratycznych reżimów komunistycznych w Europie Środkowo-Wschodniej, a także była sposobem przezwyciężenia głębokich podziałów i wrogości w Europie za pomocą współpracy i integracji oraz sposobem na zakończenie wojny i zapewnienie

demokracji w Europie, mając na uwadze, że dla państw europejskich, które cierpiały pod sowiecką okupacją i dyktaturami komunistycznymi, rozszerzenie UE – zapoczątkowane w 2004 r. – oznacza powrót do europejskiej rodziny, do której należą;

- H. mając na uwadze, że należy podtrzymywać pamięć o tragicznych wydarzeniach z historii Europy, aby móc złożyć hołd ofiarom, skazać sprawców i stworzyć podwaliny pojednania oparte na prawdzie i pamięci;
 - I. mając na uwadze, że upamiętnienie ofiar reżimów totalitarnych oraz uznanie wspólnego europejskiego dziedzictwa zbrodni popełnionych przez komunistów, nazistów i innych dyktatorów, a także rozpowszechnianie wiedzy na ten temat są kluczowe dla zapewnienia jedności Europy i Europejczyków oraz budowania odporności na współczesne zagrożenia zewnętrzne;
 - J. mając na uwadze, że 30 lat temu, w dniu 23 sierpnia 1989 r., obchodzono 50. rocznicę podpisania paktu Ribbentrop-Mołotow i upamiętniono ofiary reżimów totalitarnych podczas bałtyckiego łańcucha – bezprecedensowej demonstracji z udziałem dwóch milionów Litwinów, Łotyszy i Estończyków, którzy, chwytając się za ręce, utworzyli żywy łańcuch ciągnący się od Wilna, przez Rygę, do Tallina;
 - K. mając na uwadze, że pomimo faktu, iż w dniu 24 grudnia 1989 r. Zjazd Deputowanych Ludowych ZSRR potępił podpisanie paktu Ribbentrop-Mołotow, a także innych porozumień z nazistowskimi Niemcami, władze rosyjskie odrzuciły odpowiedzialność za to porozumienie i jego konsekwencje w sierpniu 2019 r. i obecnie rozpowszechniają pogląd, że to Polska, kraje bałtyckie i Zachód w rzeczywistości wywołały drugą wojnę światową;
 - L. mając na uwadze, że upamiętnienie ofiar totalitarnych i autorytarnych reżimów oraz uznanie wspólnego europejskiego dziedzictwa zbrodni stalinizmu, nazizmu i innych dyktatur, a także rozpowszechnianie wiedzy na ten temat są kluczowe dla zapewnienia jedności Europy i Europejczyków oraz budowania odporności na współczesne zagrożenia zewnętrzne;
 - M. mając na uwadze, że ugrupowania i partie polityczne prezentujące otwarcie poglądy radykalne, rasistowskie i ksenofobiczne podlegają do nienawiści i przemocy w społeczeństwie, na przykład szerząc mowę nienawiści w internecie, co często prowadzi do wzrostu przemocy, ksenofobii i nietolerancji;
1. przypomina, że zgodnie z art. 2 TUE Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości; przypomina, że wartości te są wspólne wszystkim państwom członkowskim;
 2. podkreśla, że wybuch drugiej wojny światowej, najbardziej niszczycielskiej wojny w historii Europy, był bezpośrednim skutkiem osławionego radziecko-nazistowskiego traktatu o nieagresji z 23 sierpnia 1939 r., znanego także jako pakt Ribbentrop-Mołotow, i jego tajnego protokołu dodatkowego, na mocy którego dwa totalitarne reżimy dążące do podboju świata podzieliły Europę na dwie strefy wpływów;
 3. przypomina, że reżimy nazistowski i komunistyczny dokonały masowych mordów,

ludobójstwa i deportacji oraz doprowadziły do utraty życia i wolności w XX w. na skalę niespotykaną w historii ludzkości, a także przypomina o przerażającej zbrodni Holocaustu, której dopuścił się reżim nazistowski; potępia w najostrzejszych słowach akty agresji, zbrodnie przeciwko ludzkości i masowe naruszenia praw człowieka popełnione przez reżim nazistowski i komunistyczny oraz inne reżimy totalitarne;

4. wyraża głęboki szacunek dla każdej z ofiar reżimów totalitarnych i wzywa wszystkie instytucje i podmioty UE do dołożenia wszelkich starań, by straszliwe zbrodnie totalitarne przeciwko ludzkości oraz systemowe rażące naruszenia praw człowieka były zachowywane w pamięci i osądzone przed sądami, oraz do zagwarantowania, że takie zbrodnie nigdy się nie powtórzą; podkreśla znaczenie podtrzymywania pamięci o wydarzeniach historycznych, ponieważ bez pamięci pojednanie nie jest możliwe, i podkreśla swój sprzeciw wobec wszelkich rządów totalitarnych, niezależnie od ich podłoża ideologicznego;
5. wzywa wszystkie państwa członkowskie UE, aby jasno i zgodnie z zasadami osądziły zbrodnie i akty agresji, jakich dopuściły się totalitarne reżimy komunistyczne i reżim nazistowski;
6. potępia wszelkie manifestacje i inne działania propagujące ideologie totalitarne, takie jak nazizm i stalinizm, w UE;
7. potępia rewizjonizm historyczny i gloryfikowanie nazistowskich kolaborantów w niektórych państwach członkowskich UE; jest głęboko zaniepokojony postępującą akceptacją radykalnych ideologii oraz powrotem do faszystów, rasizmu, ksenofobii i innych form nietolerancji w Unii Europejskiej, a także ubolewa nad doniesieniami z niektórych państw członkowskich na temat zмовы przywódców politycznych, partii politycznych i organów ścigania z radykalnymi, rasistowskimi i ksenofobicznymi ruchami o różnej proweniencji politycznej; wzywa państwa członkowskie do jak najostrzejszego potępienia takich aktów, ponieważ podważają one wartości UE, takie jak pokój, wolność i demokracja;
8. wzywa wszystkie państwa członkowskie, aby upamiętniły dzień 23 sierpnia jako Europejski Dzień Pamięci Ofiar Reżimów Totalitarnych, zarówno na szczeblu unijnym, jak i krajowym, oraz aby podnosiły świadomość młodego pokolenia na temat tych kwestii dzięki włączeniu zagadnień dotyczących historii reżimów totalitarnych i analizy ich skutków do programów nauczania i podręczników we wszystkich szkołach w UE; wzywa państwa członkowskie, aby wspierały działania dokumentujące burzliwą przeszłość Europy, na przykład poprzez przetłumaczenie protokołów z procesów norymberskich na wszystkie języki UE;
9. wzywa państwa członkowskie do potępienia i zwalczania wszelkich form negowania Holocaustu, łącznie z trywializowaniem i minimalizowaniem skali zbrodni nazistów i ich kolaborantów, a także do przeciwdziałania trywializowaniu tych kwestii w dyskursie politycznym i medialnym;
10. wzywa do przyjęcia wspólnej kultury pamięci, która odrzuca zbrodnie faszystowskie, stalinowskie oraz zbrodnie popełnione przez inne reżimy totalitarne i autorytarne w przeszłości, aby zwiększyć odporność na współczesne zagrożenia dla demokracji, zwłaszcza wśród młodszych pokoleń; zachęca państwa członkowskie do promowania,

za pośrednictwem głównego nurtu kultury, edukacji dotyczącej różnorodności naszego społeczeństwa i naszej wspólnej historii, w tym do uczenia o okrucieństwach drugiej wojny światowej, takich jak Holocaust, oraz o systematycznym odczłowieczaniu jego ofiar przez lata;

11. wzywa ponadto, by ustanowić dzień 25 maja (rocznica egzekucji bohatera z Auschwitz, rotmistrza Witolda Pileckiego) Międzynarodowym Dniem Bohaterów Walki z Totalitaryzmem, co będzie wyrazem szacunku i hołdem dla wszystkich tych, którzy walcząc z tyranią, wykazali bohaterstwo i prawdziwą miłość do ludzkości, a także posłuży przyszłym pokoleniom za wyraźny przykład prawidłowej postawy, jaką należy przyjąć w obliczu zagrożenia totalitarnym zniewoleniem;
12. wzywa Komisję, aby skutecznie wspierała projekty dotyczące pamięci historycznej i pamięci o przeszłości w państwach członkowskich oraz działalność Platformy Europejskiej Pamięci i Sumienia, a także by przydzieliła odpowiednie zasoby finansowe w ramach programu Europa dla Obywateli, aby wspierać upamiętnianie ofiar totalitaryzmu i pamięć o nich, jak określono w stanowisku Parlamentu w sprawie programu „Prawa i Wartości” na lata 2021–2027;
13. oświadcza, że integracja europejska jako model osiągnięcia pokoju i pojednania stanowiła dobrowolny wybór narodów Europy z myślą o wspólnej przyszłości oraz że na Unii Europejskiej spoczywa szczególnie odpowiedzialność za szerzenie i obronę demokracji, poszanowania praw człowieka i rządów prawa, nie tylko w Unii Europejskiej, ale i poza jej granicami;
14. zwraca uwagę, że państwa Europy Środkowo-Wschodniej, przystępując do UE i NATO, nie tylko powróciły na łono europejskiej rodziny wolnych państw demokratycznych, lecz także – z pomocą UE – osiągnęły sukces we wdrażaniu reform i rozwoju społeczno-gospodarczym; podkreśla jednak, że zgodnie z art. 49 TUE możliwość przystąpienia do UE powinna pozostać otwarta dla innych krajów europejskich;
15. twierdzi, że Rosja pozostaje największą ofiarą komunistycznego totalitaryzmu i dopóki rząd, elita polityczna i propaganda polityczna będą nadal tuszować zbrodnie komunistyczne i gloryfikować sowiecki reżim totalitarny, przemiany demokratyczne w tym kraju będą utrudnione; wzywa zatem społeczeństwo rosyjskie do zaakceptowania tragicznej przeszłości;
16. wyraża głębokie zaniepokojenie z powodu starań podejmowanych przez obecne władze Rosji w celu wypaczenia faktów historycznych i zatuszowania zbrodni popełnionych przez radziecki reżim totalitarny oraz uważa, że stanowią one niebezpieczny element prowadzonej przeciwko demokratycznej Europie wojny informacyjnej, która ma na celu podzielenie Europy, i w związku z tym wzywa Komisję do zdecydowanego przeciwdziałania tym staraniom;
17. wyraża zaniepokojenie faktem, że wciąż wykorzystuje się symbole reżimów totalitarnych w przestrzeni publicznej oraz do celów komercyjnych, i przypomina, że wiele państw europejskich zakazało używania symboli zarówno nazistowskich, jak i komunistycznych;

18. zauważa, że w przestrzeni publicznej w niektórych państwach członkowskich wciąż są obecne pomniki i miejsca pamiątkowe (parki, place, ulice itp.) gloryfikujące reżimy totalitarne, co toruje drogę do wypaczenia faktów historycznych konsekwencji drugiej wojny światowej oraz do propagowania totalitarnego systemu politycznego;
19. potępia fakt, że ekstremistyczne i ksenofobiczne siły polityczne w Europie coraz częściej uciekają się do przeinaczania faktów historycznych i posługują się symboliką i retoryką, która przywołuje na myśl aspekty propagandy totalitarnej, takie jak rasizm, antysemityzm i nienawiść wobec mniejszości seksualnych i innych mniejszości;
20. wzywa państwa członkowskie, aby zapewniły zgodność z przepisami decyzji ramowej Rady i by zwalczały organizacje szerzące mowę nienawiści i przemoc w przestrzeni publicznej i w internecie;
21. podkreśla, że tragiczna przeszłość Europy powinna nadal stanowić źródło moralnej i politycznej inspiracji pomagającej zmierzyć się z wyzwaniami dzisiejszego świata, do których należy walka o bardziej sprawiedliwy świat, stworzenie otwartych i tolerancyjnych społeczeństw i wspólnot, obejmujących mniejszości etniczne, religijne i seksualne, a także sprawienie, by wartości europejskie były uznawane przez wszystkich;
22. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządów i parlamentom państw członkowskich, rosyjskiej Dumie Państwowej oraz parlamentom krajów Partnerstwa Wschodniego.